

**СТВОРЕННЯ ЦИКЛУ ПОДКАСТІВ ІНТЕРВ'Ю
З УСПІШНИМИ ВИПУСКНИКАМИ ГАЛИЦЬКОГО
ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ ІМЕНІ В'ЯЧЕСЛАВА ЧОРНОВОЛА:
АВТОРСЬКИЙ ПРОЄКТ**

Вишневська Г. Б., Капітан В. С.

ВСТУП

У сучасному інформаційному просторі поширення відомостей відбувається дуже оперативно. Через великий їх потік реципієнти не завжди встигають слідкувати за контентом. «Суспільство намагається використовувати свій час із користю. Отримувати інформацію, відкривати для себе щось нове, залишаючись вдома. Трендом в українському медіапросторі стають подкасти, які збирають чимало прослуховувань та завантажень. Якщо в англомовному світі подкасти вже давно завоювали прихильність слухачів та сформували власний ринок, то в Україні він тільки розвивається. Наприклад, у США більшість населення постійно слухає різноманітні подкасти», – розповідає І. Мащенко⁷⁰.

Невелика кількість та помітна увага до цього медіапродукту зумовлює **актуальність** запропонованої студії. Вперше об'єктом розгляду стає цикл подкастів із відомими випускниками-журналістами Галицького фахового коледжу. Особливістю є те, що можна самостійно вибирати, який подкаст прослухати, та зробити це у будь-який час. Інформація, що міститься у інтерв'ю, користуватиметься попитом, адже там не лише цікаві факти та історії випускників, але й поради від іменитих журналістів.

Мета роботи – виробити та описати цикл створення подкастів інтерв'ю з успішними випускниками Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола.

Для втілення мети потрібно було виконати такі **завдання**:

- зробити огляд ринку подкастів України;
- провести емпіричні дослідження щодо збору інформації про успішних журналістів-випускників навчального закладу;

⁷⁰ Мащенко І. Хроніка українського радіо і телебачення в контексті світового аудіовізуального процесу. Київ : Україна, 2005. 382 с.

- розробити інструкції для побудови та створення подкасту;
- створення подкастів із журналістами.

Для виконання роботи були застосовані такі **методи**: індукції (висновок щодо особливості підготовки подкастів); описовий (дав можливість проаналізувати проекти, які займаються створенням авторських подкастів).

1. Теоретичні засади явища подкастингу

Останніми десятиліттями активного розвитку та поширення набуває подкастинг. Займаються невідійні та медійні організації (BBC, «Deutsche Welle», «Радіо Свобода», «TED Talks», «The Business of Fashion», «Громадське радіо», радіо «Аристократи», «KMBS (Києво-Могилянська бізнес-школа)», газети «The Guardian», «Washington Post», «The New York Times» та ін.), а також представники громадянської журналістики⁷¹.

Щоправда, думки дослідників щодо визначення терміна «подкаст» дещо різняться. У «Великій українській енциклопедії» передбачено такі трактування: 1) серія цифрових аудіо- чи відеоепізодів, які розміщують на вебсайті та у доступності для завантаження та ознайомлення; 2) окремий епізод (файл) такої серії⁷².

Дослідниця А. Дмитришина подкастингом називає новий формат поширення аудіоінформації, вбачаючи під ним «цифровий аудіофайл, який поширюється Інтернетом та призначений для відтворення на програвачах чи комп'ютерних програмах»⁷³.

У жовтні 2000 інтернет-активіст Трістан Луїс (Tristan Louis) запропонував ідею приєднання аудіо- та відеофайлів у RSS-канал (RSS feeds). Задум був реалізований програмістом Дейвом Вайнером (Dave Winer), що і стало основою для розвитку подкастингу.

У вересні 2003 Дейв Вайнер та радіоведучий Крістофер Лайдон (Christopher Lydon) підготували серію подкастів із 25 інтерв'ю.

⁷¹ Дмитровський О. Типологія українських подкастів – найважливішого сегмента інтернет-радіо. URL: <http://old.journ.lnu.edu.ua/vypusk7/n14/tv14-19.pdf> (дата звернення: 15.05.2022).

⁷² Велика українська енциклопедія. URL: <https://vue.gov.ua/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%20%BA%D0%B0%D1%81%D1%82> (дата звернення: 29.03.2022).

⁷³ Дмитришина А. Аналіз аудиторії українського подкастингу. URL: <https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/StudZbirnyk-2020-v2.0.pdf> (дата звернення: 20.04.2022).

У жовтні 2003 на конференції «Blogger Con» Дейв Вайнер і Крістофер Лайдон презентували технологію подкастингу. Через рік теле- та радіоведучий Адам Каррі (Adam Clark Curry) створив перше подкаст-шоу «The Daily Source Code». У 2004 термін «подкаст» запропонував журналіст Бен Хаммерслі (Ben Hammersley), працюючи над статтею «Звукова революція» («Audible revolution») до «The Guardian»⁷⁴.

Щодо типології подкастів, то дослідник С. Данилюк виділяє 3 основні види подкастів:

1) аудіоподкаст;

2) відеоподкаст;

3) скрінкаст, сутність якого полягає в записі дій на екрані комп'ютера разом із аудіокоментарями⁷⁵.

Своєю чергою у «Великій українській енциклопедії» подкасти класифікують за критеріями.

1. **Залежно від формату.** Виділяють аудіоподкаст та відеоподкаст. Різновидом відеоподкасту є скрінкаст та слайдкаст. Скрінкаст (videoscreecapture) – відеозапис інформації, виведеної на екран комп'ютера; часто супроводжується голосовими коментарями. Слайдкаст – відеозапис презентації з аудіодоріжкою.

2. **Залежно від періодичності.** Подкасти мають здебільшого визначену періодичність: щоденні, щотижневі випуски та ін., однак можуть виходити і спорадично.

3. **Залежно від тематики.** Більшість аудіо- та відеоподкастів мають чітку тематичну зорієнтованість: вивчення іноземних мов, подорожі та міста, розваги та музика, книги та кінофільми, винаходи і технології, політика, бізнес, маркетинг, саморозвиток тощо.

4. **Залежно від жанру.** У жанровому плані подкасти різноманітні: містять елементи інформаційного радіоповідомлення, радіозвіту, радіошоу, інтерв'ю, лекції та ін.

5. **Залежно від тривалості.** Подкасти мають різну тривалість: короткі (до 5 хв.), середні (20–40 хв.), довгі (понад годину), що залежить від концепції проєкту⁷⁶.

⁷⁴ Велика українська енциклопедія.

⁷⁵ Данилюк С. Подкаст як засіб формування професійної компетентності сучасних фахівців. URL: <https://qrqo.page.link/k5J8s> (дата звернення: 20.04.2022).

⁷⁶ Велика українська енциклопедія.

О. Дмитровський виділяє ще один вид подкасту – скайпкаст, який трактується як «записана за допомогою програми Skype голосова розмова, поширена переважно засобами подкастингу». Також науковець пропонує класифікацію подкастів за жанрами. До них відносить: аудіоблоги (аналог онлайн-щоденника), музику, техніку, комеді-подкаст; Couple Casts (особисте життя авторів), аудіокниги, освітні подкасти, інтерв'ю, новини, політику, радіовистави й радіошоу, кіно, спорт, ігри»⁷⁷.

2. Обґрунтування інформаційного проєкту

Активний розвиток подкастингу в Україні фіксують з 2019 року. Розпочалось усе з озвучування лонгрідів, великих за обсягом контентів, які потребують витрачання аудиторією значного часу для ознайомлення. За майже 3 роки з'явилося чимало подкастів на різну тематику, зокрема про здоров'я, освіту, культуру та навчальні подкасти⁷⁸. Ринок подкастів в Україні ще не є сформованим, але науковці вже почали активно досліджувати подкастинг, його аудиторію, вікові та гендерні особливості.

Дослідники відзначають, що в Україні найпоширенішими жанрами подкастів є музика, новини, інтерв'ю та кіно. Популярності набирає аудіоконтент про науку, мистецтво, літературу, політику, психологію, історію, технології. Проте слід відзначити, що ринок подкастів лише формується. Так, за останній рік було запущено декілька цікавих проєктів. Наприклад, подкасти створюють чимало відомих медіа: НВ, Українська правда, The Village тощо. Крім цього, власні подкасти запускають організації, бізнес-школи та просто активні українці⁷⁹.

Сьогодні найпопулярнішими в Україні називають такі як:

1. Шит ай ноу Лайв.
2. Акустика тіней.
3. Макіавельки.

⁷⁷ Дмитровський О. Типологія українських подкастів – найважливішого сегмента інтернет-радіо. URL: <http://old.journ.lnu.edu.ua/vypusk7/n14/tv14-19.pdf> (дата звернення: 15.05.2022).

⁷⁸ Данилюк С. Подкаст як засіб формування професійної компетентності сучасних фахівців. URL: <https://qrqo.page.link/k5J8s> (дата звернення: 20.04.2022).

⁷⁹ Данилюк С. Подкаст як засіб формування професійної компетентності сучасних фахівців. URL: <https://qrqo.page.link/k5J8s> (дата звернення: 20.04.2022).

4. Kyiv Mohyla Business School.

5. Засновники⁸⁰.

Через великий попит та популярність такого виду аудіопродукції вони є актуальними, і цікавість до такого виду медіа спричинена особливістю авторської манери, подачею контенту (журналіст, який ставить цікаві питання, пропонуючи унікальний спосіб подачі контенту, звукове оформлення програми тощо).

Ознайомившись із наявними подкастами, ми вирішили створити цикл подкастів інтерв'ю з успішними випускниками-журналістами Галицького фахового коледжу імені В'ячеслава Чорновола під назвою «Наших – знаємо».

По-перше, це єдиний на Тернопільщині цикл подкастів, який стосується інтерв'ю із журналістами. Раніше не виходили подкасти, де б самі журналісти ділились досвідом та розповідали свої історії успіху. По-друге, в нашій країні, окрім Галицького фахового коледжу, є ще лише один навчальний заклад, який випускає подкасти – Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського (випускають подкасти, які стосуються вступної кампанії).

Актуальність створення такого виду подкастів зумовлена тим, що вперше у Тернополі та Україні виходитиме аудіопродукція (інтерв'ю) із відомими та успішними випускниками Галицького фахового коледжу, які після закінчення навчального закладу працюють на центральних телеканалах країни.

Цикл подкастів «Наших – знаємо» складається із 3 випусків. Хронометраж кожного випуску є середнім: тривалість 2 записів становить 29 хвилин, а 3-го – 23 хвилини.

Подкасти можна віднести до рубрики «Культура», адже це інтерв'ю, у яких відомі журналісти розповідають історію свого журналістського шляху та успіху.

Періодичність виходу подкастів: один раз на місяць. Адже у сучасних умовах доволі довгий час займає пошук успішних журналістів-випускників Галицького фахового коледжу. Пізніше, коли подкаст набиратиме популярності, періодичність може змінитись – двічі на місяць. Не виключено, що додадуться нові рубрики.

⁸⁰ Кушнір О. «Шит ай ноу Лайв», «Клятві питання», «Whatthefакт» та інші: 12 українських подкастів 2019 року. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/ukrainian-podcasts/30356277.html> (дата звернення: 19.05.2022).

Стосовно запитань, які ставляться кожному журналістові, то їхня структура (база) є дещо схожою, але змінюється залежно від особи нашого гостя: його місця та стажу роботи, специфіки роботи, бажання бути відвертим тощо.

Зокрема, можна виділити таку основну структуру кожного випуску подкасту:

1. Підводка.
2. Актуальне місце праці.
3. Початок журналістської кар'єри.
4. Чому саме журналістика?
5. Загальний стаж у журналістиці?
6. Що потрібно знати і вміти, щоб бути «хорошим» журналістом?
7. Що знадобилось і стало корисним від одержаних у коледжі знань уже під час роботи, а що б Ви вдосконалили?
8. Перший авторський матеріал.
9. Що найважче вдавалось у роботі?
10. Чи було емоційне вигорання? Якщо так, то як вдалось його побороти?
11. Як Вам працювати в часи війни?
12. Як вдається впоратись з емоціями або не сказати щось зайвого?
13. Поради майбутнім випускникам-журналістам Галицького фахового коледжу.
14. Прощання та побажання.

Особливість жанрової палітри циклу подкастів «Наших – знаємо» полягає у тому, що всі випуски є аудіопродукцією, а тому цей жанр – інтерв'ю. Вибір такого жанру зумовлений тим, що через різне географічне розташування, ситуацію в країні, поганий інтернет-сигнал у деяких регіонах нашої країни такий спосіб проведення журналістської практики є найбільш зручним та практичним не лише для інтерв'юера, а й найкращим для інтерв'юйованого.

Основною перевагою подкастів у вигляді інтерв'ю є те, що не потрібно витрачати багато ресурсів, зокрема, це стосується технічного інвентарю. Цей жанр полегшує роботу для непрофесійного автора, адже якщо у нього виникають проблеми із відео (зйомка, монтаж, обробка), то у аудіоподкастах потрібно розібратись не з такою великою кількістю процесів та програм.

Тому під час роботи над ідеєю ми вирішили, що наш цикл аудіоподкастів буде саме у жанрі інтерв'ю.

Під час підготовки та монтажу подкастів ми використовували фонову музику. Уся вона взята із сайту «Artlist», на якому знаходиться у вільному доступі, а під час поширення чи публікування не потребує дозволів. Фонова музика всіх трьох подкастів є різною, що покращує сприйняття та не створює ефекту типовості кожного випуску.

Також кожен випуск має і зображальний елемент – заставку, яка всю програму супроводжує звуковий ряд. Заставку зроблено у інтернет-програмі «Vista Create» із використанням шаблону. Фото, яке використане для заставки, взяте з вільного доступу в Інтернеті. Використані також 2 види шрифтів («EB Garamond», «Roboto»), які є стандартними для шаблону. Кегель шрифту залежить від важливості тексту на заставці, тобто найважливіше – більшим, а другорядне – меншим шрифтом.

Ідея створення циклу подкастів «Наших – знаємо» полягає в тому, що вперше здійснено подібний аудіопродукт – інтерв'ю з успішними журналістами-випускниками Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола, які реально працюють у журналістиці.

Перед початком роботи було визначено особливості для роботи над ідеєю, а саме: вікові (особи від 18 до 60 років); гендерні (розраховано як для чоловіків, так і для жінок); соціальні (для людей різних соціальних груп).

Оскільки на тернопільському медійному ринку продукт такого вмісту з'явиться вперше, то в процесі роботи враховувались усі зазначені особливості, адже потрібно було знати, на яку аудиторію орієнтуємось.

Для технічного забезпечення використовувалось таке обладнання:

1. Ноутбук DELL attitude E5530 1000006215773.
2. Диктофон «Zoom. H1n».
3. Телефони Apple iPhone 13 та Xiaomi Redmi Note 9 4/128Gb.

До програмного забезпечення, яке було необхідним для виготовлення повноцінного циклу подкастів, використовувались такі програми:

1. Для роботи зі звуком – «Adobe Audition CC 2018 11.0.1».
2. Матеріали для підготовки до запису набрано за допомогою програми «Microsoft Word 2010».

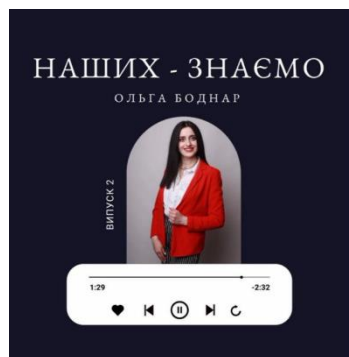
Потенціал такого виду подкастів є великим, що пов'язано з актуальністю нашої роботи, тому така робота мала б викликати суспільне зацікавлення, адже, на нашу думку, багато хто хоче знати про «інше» життя тих, кого ми бачимо на екранах або чуємо в етері.

Перспективи реалізації подібних програм у майбутньому полягають у тому, що згодом їх можна буде поширювати частіше. Також це можна робити за допомогою різноманітних програм та робити поширення у соціальних мережах та на платформі YouTube.

Назва подкастів «Наших – знаємо» символізує те, що наших випускників, успішних вихідців із навчального закладу, знаємо. І не лише ми, але й люди із різних куточків України. Він розрахований на широке коло слухачів. Найбільший інтерес може викликати у студентів Галицького фахового коледжу, які навчаються за спеціальністю Об1 «Журналістика», хочуть дізнатись та почути від «практиків» усі тонкощі роботи, труднощі та практичні поради. Запропоновані подкасти будуть цікавими для звичайних людей, які звикли бачити Андрія Орляка, Ольгу Боднар та Марту Журавель на телеекранах, а тепер у них з'явиться можливість почути, як насправді їм працюється, почути про цікаві випадки, життя та заняття за межами роботи.

Отже, ми зробили подкаст із тележурналістом каналу «1+1» Андрієм Орляком. Дізнались про його перші матеріали, про його військовий блог та час для улюблених справ.

Також ми створили подкаст із тележурналісткою телекомпанії «Тернопіль 1» Ольгою Боднар; ми дізнались про те, як вона будувала свою журналістську кар'єру: копірайтерка, а пізніше телеведуча, про зйомки у перші дні війни, а також про те, як пані Ольга намагається впоратись із емоційним вигоранням.

Останній подкаст створений із тележурналісткою, телеоператоркою та моушн-дизайнеркою Мартою Журавель. Вона поділилась своїми враженнями від навчання в коледжі, розповіла про те, як їй вдалось бути не лише тележурналісткою чи телеоператоркою, але й героїнею сюжетів.

Для кращого контакту із інтерв'юваним використано деякі журналістські прийоми. Так, розмова не починалась відразу із запитань, які потребувала тема. Для налаштування співрозмовника на відкритість говорили про щось абстрактне та загальне. Ще одним важливим прийомом під час роботи зі всіма журналістами був позитивний початок та все інтерв'ю, щоб отримати позитивні історії, які потребувала тема. Тому в цьому випадку використано саме такий прийом, щоб було відчутно щирість та позитивне налаштування.

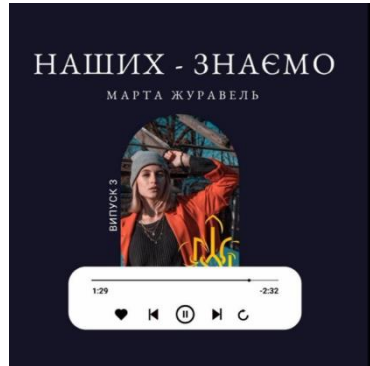
У майбутньому кількість та масштаби подкасту збільшаться. Частота виходу становитиме 2 рази на місяць, а тематика буде стосуватись не лише успішних журналістів-випускників Галицького коледжу, але й інших спеціальностей. Такий підхід дозволить збільшити аудиторію та викликати цікавість у більшої кількості людей.

Нам вдалось дізнатись реакцію аудиторії за допомогою публікування одного із подкастів у соціальній мережі «Facebook». Ідея створення подкасту із відомими журналістами сподобалась користувачам та викликала чимало позитивних реакцій та коментарів.

ВИСНОВКИ

З'ясовано типологічні та структурні особливості подкастів, щоб створити новий та актуальний медійний продукт. Окреслено ключові вимоги до побудови та створення подкасту.

Зроблено огляд ринку подкастів України, під час якого ми з'ясували, що подкастів подібного контентного наповнення ще не створювали. Адже подкастинг – це доволі новий напрям журналістської практики, а тому ринок подкастів ще не є розвиненим, а почне активно функціонувати вже за декілька років.

Провівши дослідження та зібравши інформацію про успішних журналістів-випускників навчального закладу, з'ясували, що журналістів-випускників коледжу, які зараз працюють за професією, є небагато, але спостерігається позитивна тенденція.

АНОТАЦІЯ

Робота присвячена створенню циклу подкастів інтерв'ю з успішними випускниками Галицького фахового коледжу імені В'ячеслава Чорновола.

Проаналізовано ринок подкастів та на основі уже наявних створено свій. Виявлено головні та інструкції у побудові та створенні подкасту. Подані інструкції стали корисними під час створення аудіопродукту. Створено подкасти з успішними випускниками Галицького коледжу імені В'ячеслава Чорновола (такими як Андрій Орляк, Ольга Боднар та Марта Журавель).

Література

1. Велика українська енциклопедія. URL: <https://vue.gov.ua/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%20%BA%D0%B0%D1%81%D1%82> (дата звернення: 29.03.2022).

2. Данилюк С. Подкаст як засіб формування професійної компетентності сучасних фахівців. URL: <https://qrqo.page.link/k5J8s> (дата звернення: 20.04.2022).

3. Дмитришин А. Аналіз аудиторії українського подкастингу. URL: <https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Studzbirnyk-2020-v2.0.pdf> (дата звернення: 20.04.2022).

4. Дмитровський О. Типологія українських подкастів – найважливішого сегмента інтернет-радіо. URL: <http://old.journ.lnu.edu.ua/vypusk7/n14/tv14-19.pdf> (дата звернення: 15.05.2022).

5. Кушнір О. «Шит ай ноу Лайв», «Клятві питання», «Whatthefact» та інші: 12 українських подкастів 2019 року. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/ukrainian-podcasts/30356277.html> (дата звернення: 19.05.2022).

6. Машенко І. Хроніка українського радіо і телебачення в контексті світового аудіовізуального процесу. Київ : Україна, 2005. 382 с.

Information about the authors:

Vyshnevska Galyna Bohdanivna,

Candidate of Philological Sciences,

Teacher of the journalism cycle committee

Halytsky applied college named after Vyacheslav Chornovil,

15, B. Khmelnytskogo Str., Ternopil, 46001, Ukraine

Kapitan Vladyslava Serhiivna,

Teacher of the journalism cycle committee

Halytsky applied college named after Vyacheslav Chornovil,

15, B. Khmelnytskogo Str., Ternopil, 46001, Ukraine